

RUSYA FEDERASYONU
ÜLKE RAPORU
(Meyve Sebze Mamulleri Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. RUSYA FEDERASYONU'NUN DIŞ TİCARETİ	7
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	12
4.RUSYA FEDERASYONU'NUN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	21
KAYNAKLAR	24

1. GENEL EKONOMİK DURUM

Ekonomik Yapı

Rusya Federasyonu, büyük bir ekonomik gücün temeli olan doğal kaynaklara ve insan gücüne sahip dünyadaki belli başlı ülkelerden biri konumundadır. Rusya'nın sahip olduğu zengin doğal kaynak rezervleri ülke için büyük bir şans olmakla beraber ülke ekonomisi açısından bazı sakıncaları da beraberinde getirmektedir. Son 10 yıllık süreçte yüksek düzeyde seyreden petrol fiyatları ve elverişli ticaret hadlerinin ülkenin son yıllarda sağladığı güçlü büyümenin itici gücü olduğu düşünülmektedir. Ancak yapılan bilimsel çalışmalar uzun vadeli büyüme ve ekonomideki doğal kaynaklara bağımlılık arasında negatif bir korelasyon olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun nedeni "Dutch Disease-Hollanda Sendromu" olarak adlandırılan durumdur. Aşırı değerlenmiş döviz kuru doğal kaynak dışı sektörlerde büyümeyi olumsuz etkilemektedir.

Ülkenin geniş yüzölçümü emek, doğal kaynaklar ve iş merkezleri arasında büyük mesafelere neden olduğu için ekonomik olarak bir dezavantaj oluşturmaktadır. Ülkedeki nehirlerin çoğunluğu doğu-batı yönünde değil, kuzey-güney yönünde akmaktadır. Bu nedenle denize ulaşım çok zordur. Bu nedenlerle ülkedeki taşımacılık maliyetleri uluslararası ortalama maliyetlerin yaklaşık 3 katı kadar yüksektir.

Sovyet döneminde uygulanan merkezi planlama nedeniyle tüketim malları ve hizmet sektörlerinin göz ardı edilmesi söz konusu sektörlerin 1990'lı yıllar boyunca önemli büyüme göstermesine neden olmuştur. Resmi verilere göre hizmet sektörünün GSYİH'daki payı 1990'larda %36'nın altında iken, 1995'ten bu yana %55 ve % 60 arasında olmuştur. Bununla birlikte hizmet ve sanayi sektörü verileri transfer fiyatlandırması uygulamaları nedeni ile gerçekleri tam olarak yansıtmamaktadır. Transfer fiyatlandırması ülkedeki petrol şirketlerinin düşük vergi uygulaması olan bölgelerde tamamı kendilerine ait olmak üzere kurdukları şubelerine ucuz fiyatlardan satış yaptıkları yaygın bir uygulamadır. Hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir ticari kuruluş olarak kaydettirilen bu şubeler, petrol ya da gazı pazar fiyatlarından satmakta ve büyük kar elde etmektedir.

Merkezi planlama ve sahip olduğu zengin kaynaklar nedeni ile Rusya'da sanayi sektörü ağır sanayi yönünde gelişmiştir. Yakıt, enerji ve metalürji üretimi toplam sanai üretimin %35'ten fazlasını oluşturmaktadır. Elektrik ve gıda üretiminin sanai üretimdeki payının yaklaşık %25 olduğu göz önünde bulundurulduğunda ileri teknoloji ve tüketim malları üretiminin Rus ekonomisinde çok küçük bir payı olduğu ortaya çıkmaktadır. Tekstil sektörünü de kapsayan hafif sanayinin de sanai üretimdeki payı çok cüzi düzeydedir.

Ekonomi büyük ölçekli sınai işletmelerin hâkimiyetindedir. KOBİ'lerin GSYİH'dan aldıkları pay, yalnızca %10-15 civarındadır. Bu oran, genellikle gelişmiş pazar ekonomilerinde ve geçiş ekonomilerinde %50 civarında veya daha da üzerindedir. Küçük ölçekli işletmelerin ekonomide yeterince rol alamamasının en önemli nedenlerinden biri yoğun vergi uygulamaları ve karmaşık hukuki düzenlemelerdir.

Büyük işletmeler, yüksek düzeyde seyreden uluslararası petrol ve metal fiyatları ve bununla birlikte Ruble'deki devalüasyon nedeniyle ortaya çıkan girdi maliyetlerindeki düşüş sayesinde elde ettikleri yüksek karlardan istifade ederek otomotiv gibi sektörlerde gerçek değerinin çok altında fiyatlardan varlıklar edinmiştir.

Sanayi Moskova, St. Petersburg, Yekaterinburg ve Nizhny Novgorod kentlerinde yoğunlaşmıştır. Bu büyük kentler geçiş sürecini diğer kentlere göre daha iyi yönetmiş, üretimde çeşitlilik sağlamıştır. Tomsk ve Novosibirsk gibi daha küçük kentler Sovyet rejimi tarafından yaratılan sanayi merkezleridir. Sibiry ve ülkenin en doğusundaki bölgeler hala sanayileşmemiş durumdadır. Bu bölgeler ham madde ve enerji üssü konumundadır. Sovyet planlamacıların ölçek ekonomisinin faydalarından yararlanmak üzere yürüttükleri politikalar neticesinde bir büyük işletme ya da bir grup işletme belirli bir kentin ya da bölgenin tüm yerel ekonomisinin temelini oluşturmuştur. Bu durum, işsizlik yardım programlarının da bulunmaması ile birlikte iflas eden işletmelerin kapatılmasını güç bir siyasi karar haline getirmiştir.

Ekonomi Politikaları

Rusya, komünizm sonrası dönemde ekonomik anlamda ciddi bir çöküntü ile karşı karşıya kalmıştır. Reel GSYİH 1991 yılında yaklaşık %12 oranında gerilemiş, bütçe açığı GSYİH'nın %26'sına kadar çıkmıştır. Komünist ekonominin çökmesi ile birlikte enflasyon üç haneli rakamlara yükselmiştir. Bu çöküntünün altında belli başlı yapısal sorunlar bulunmaktadır:

- Eski Doğu Avrupa pazarlarının Doğu Bloku'nun dağılması ile birlikte çözülmesi ve bunun sonucunda arz zincirinin bozulması,
- Mali yardımların kesilmesi nedeni ile tarım sektöründe ortaya çıkan kriz,
- Kumanda ekonomisi kurallarının, pazar ekonomisi kuralları uygulanmaya başlanmadan terk edilmesi v.b.

1992 yılında pazar ekonomisinin mümkün olduğunca hızla inşa edilebilmesi için bir ekonomik program tasarlanmıştır. Ancak üretimdeki düşüş, mali dengesizliklerdeki genişleme ve yapısal reformlardaki yavaş ilerlemenin önüne yeterince geçilememiştir. 1994 yılında Merkez Bankası tarafından IMF desteği ile sıkı para politikası uygulaması başlatılmış ve enflasyonla mücadelele dönük bir bütçe kabul edilmiştir.

Üç haneli enflasyonla uzun yıllar süren mücadele sonunda Rusya, 1995 yılında belirli ölçüde bir makro ekonomik istikrar sağlamış olup, bunu 1998 yılı ortalarına dek sürdürmeyi başarmıştır.

1997-98 döneminde Rusya'nın başlıca ihracat mallarının fiyatlarındaki düşüş ve Asya krizinin sonucunda yatırımcıların gelişen pazarlara yatırımlarda çekimser kalmaları Rus ekonomisi üzerinde güçlü bir dış şok etkisi yaratmıştır. Söz konusu dışsal şok, hızla artan borçlardan ve mikro düzeyde yapısal değişikliklerin eksikliğinden kaynaklanan ekonomik sorunları daha da şiddetlendirmiştir. Sonuç olarak Ruble'nin devalüasyonu ve iç borçların ödenememesi ile karşı karşıya kalınmıştır. Ağustos 1998'de çok ciddi bir ekonomik kriz başlamıştır. Kriz öncesinde 1 \$: 6,3 Ruble iken, kriz sonrasında 1 \$: 20 Ruble'ye ulaşmıştır. Enflasyon belirgin şekilde yükselmiş, 1998 yılı sonu itibarı ile %85'e ulaşmıştır. 1998 yılında ayarlanabilir sabit kurdan, dalgalı döviz kuru sistemine geçilmiştir.

Kriz sonrasında alınan önlemlere izleyen dönemlerde değişen hükümetler de bağlı kalmıştır. İhracattan elde edilen gelirler Ruble'nin değerinin düşmesi neticesinde artış göstermiş ve pek çok sektör devalüasyonun sağladığı bu avantajdan yararlanarak ihracata yönelmiştir. 2000 yılı sonu itibarı ile enflasyon %20'ye gerilemiştir. Enflasyondaki düşüş eğilimi izleyen yıllarda da devam etmiş olup, 2007 yılı başı itibarı ile %7'nin biraz üzerinde gerçekleşmiştir. Ancak bundan sonraki dönemde aşırı yüksek düzeyde seyreden enerji fiyatları, para arzındaki artış ve küresel gıda fiyatlarından dolayı enflasyonda yeniden bir yükseliş baş göstermiştir.

Kriz sonrasında kamu maliyesi de dikkate değer bir gelişme göstermiştir. Bu gelişme, petrol sektöründen elde edilen beklenenin üzerinde kazancı yansıtmakla birlikte aynı zamanda toplanan vergilerde artış olduğunu ve harcamaların daha iyi denetlendiğini göstermektedir.

Hükümet 2004 yılı başında yüksek petrol fiyatları döneminde artan vergi gelirlerinden tasarruf etmek üzere bir İstikrar Fonu kurmuştur. Şubat 2008'de İstikrar Fonu, Rezerv Fonu ve Ulusal Refah Fonu olarak iki ayrı fona bölünmüştür. Rezerv Fonu, İstikrar Fonu'nun devamı niteliğinde olup, petrol fiyatlarında bir düşüş olması halinde bütçede meydana gelebilecek bir sıkıntı karşısında rezerv sağlamayı hedeflemektedir. Ulusal Refah Fonu, emeklilik fonu açığının kapatılması ve diğer belirli federal projelerin finansmanı için çalıştırılmaktadır. 2010 yılındaki yangınlar sırasında bu fonlardan büyük çaplı harcamalar yapılmıştır.

Rusya'nın karmaşık ve külfetli vergi sistemi yatırımlar ve büyüme önünde önemli bir engel teşkil etmiştir. Vergi reformu, uzun yıllar boyunca sürekli gündemde olmuş, ancak ciddi anlamda ilerleme Vladimir Putin başkanlığında sağlanabilmiştir.

2001 yılından bu yana gerçekleştirilen başlıca reformlar şöyledir:

- %13 oranında kişisel gelir vergisi uygulaması,
- Çeşitli sosyal resim ve harçların yerine birleşik, yüksek ölçüde regresif sosyal vergi uygulaması,
- En yüksek kurumlar vergisi oranının %35'ten %24'e düşürülmesi ve aynı zamanda çok sayıdaki yasal boşluğun ortadan kaldırılması,
- Kurumlar vergisi oranının daha sonra, 2009 yılında % 24'ten % 20'ye düşürülmesi,
- Muntazam ticari harcamalarda muafiyet koşullarının iyileştirilmesi,
- Petrol sektörü ve küçük işletmelere kolaylıklar sağlanması,

- Standart KDV oranının %20'den %18'e düşürülmesi.

Ekonomik Performans

Rusya'nın ekonomik görünümü, Ukrayna krizi nedeni ile uygulamaya konulan uluslararası yaptırımların olumsuz etkilerinin yapısal olumsuzluklar ile bir araya gelmesi ile birlikte kötüye gitmiştir. Düşen petrol fiyatları ve hızlı sermaye çıkışları rublenin devalüasyonuna sebep olmuş, netice olarak enflasyon yükselmiş ve zincirleme etki ile hanehalkı tüketimi de gerilemiştir.

Petrol fiyatlarının düşmesi Rusya'nın kamu gelirinin, ihracatının azalmasına neden olup, ekonomik durgunluğun başgöstermesine yol açmıştır. Ruble 2015 yılında yüzde 20 kadar daha değer kaybı yaşamıştır.

OPEC tarafından petrol üretim seviyesinin günlük 1,2 milyon varil düşürülerek 32,5 milyon varil seviyesinde sabitlenmesi kararını takiben, Rusya Enerji Bakanı Aleksandr Novak, OPEC ile yapılan anlaşma sonrası petrol üretimini günlük 11,2 milyon varilin altına indireceklerini açıkladı. Novak, OPEC ile yapılan anlaşmanın ardından Rusya'nın günlük 11,2 milyon varil olan petrol üretimini, 300 bin varil azaltacağını açıklamıştır.(Kasım 2016)

2016 yılında Rusya'nın nominal GSYİH'sı 1,280.1 milyar Dolar olmuştur. 2017 yılı için öngörülen nominal GSYİH 1,562.7 milyar Dolardır.(EIU)

2. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Dış Ticaret Göstergeleri (milyar \$)

Yıllar	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	524,8	527,3	497,8	343,9	285,5	357,1
İthalat	316,2	314,9	286,6	182,7	182,6	226,9
Denge	208,6	212,4	211,2	161,2	103,2	130,1
Hacim	841,0	842,2	784,4	526,6	468,1	584,0

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2000 yılından itibaren Ruble'nin yeniden değerlenmeye başlaması ve petrol ihracat gelirlerindeki artış sayesinde yeniden artmaya başlayan iç talebe bağlı olarak küresel kriz öncesinde ithalatı artış eğilimi gözlenmiştir. İthalat hacmi 2008 yılında %31 artış göstermiştir. Küresel mali kriz nedeni ile iç talepte düşüş olmuş; bu nedenle ülkenin ithalat hacminde 2009 yılında ciddi ölçüde daralmıştır. 2010 yılında krizden çıkış sürecinin başlaması ile birlikte Rusya'nın ihracatında % 31, ithalatında ise % 37 artış olmuştur. 2013 yılında ülkenin dünyaya ihracatı yalnızca % 0,3 artış kaydetmiştir. Aynı dönemde dünyadan ithalat ise % 0,5 oranında artmıştır. Düşen petrol fiyatları ve Ruble'nin değer kaybı nedeni ile dış ticaret hacmi 2014 yılında % 8 oranında azalmıştır. Ülkenin dünyadan ithalatı % 10,3, dünyaya ihracatı % 6,7 darlmıştır.

2015 yılında dış ticarete sert bir düşüş yaşanmış; ülkenin dış ticaret hacmi 526,6 milyar Dolar olmuştur.

- 2017 ihracatı 357.083.135 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. (Trademap (geçen yıla göre % 25 artış))
- 2017 yılı ithalatı 226.966.395 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. (Trademap (geçen yıla göre % 25 artış))
- 2017 yılında Türkiye, Rusya'nın ihracatında 5., ithalatında ise 16. sırada (Trademap)
- 2017 yılı verilerine göre Rusya'nın ihracatında ilk 5 ülke, Çin, Hollanda, Almanya, Belarus ve Türkiye'dir.

Rusya'nın ithalatında ilk 5 ülke ise, Çin, Almanya, ABD, Belarus ve İtalya'dır. (Trademap)

- 2017 yılı verilerine göre, Rusya'nın ihracatında ilk sıralarda, ham petrol yağları ve bitümlü minerallerden elde edilen ham yağlar, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler; topak ve benzeri katı yakıtlar, demir/alaşımsız çelikten yarı mamuller, buğday ve mahlut, işlenmemiş alüminyum yer almaktadır.
- Rusya'nın ithalatında ise, tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış), telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar, kara taşıtları için aksam, parçaları, ısı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları, otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri ilk sıralarda bulunmaktadır.

Rusya'nın ihracat ettiği başlıca ürünler (milyon USD)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	89.576	73.676	93.306
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	67.403	45.952	58.244
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	10.797	45.239	52.888
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar	9.480	8.907	13.530
7207	Demir/alaşımsız çelikten yarı mamuller	4.637	4.471	6.031
1001	Buğday ve mahlut	3.949	4.216	5.791
7601	İşlenmemiş alüminyum	6.076	4.988	5.464
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	47.518	4.064	4.721
7102	Elmaslar	3.945	4.833	4.700
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalın >=6 mm	3.074	3.194	3.990
7403	Aritilmiş bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	3.085	2.404	3.646
7110	Platin, paladyum, rodyum, iridyum, osmiyum, rutenyum (ham, pudra vb.)	980	2.398	3.279
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. Fazla	2.165	2.412	3.060
3105	Azot, fosfor ve potasyum gibi; iki/üçünün karışımları	3.221	2.608	2.748
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	1.506	908	2.359
3102	Azotlu mineral/kimyasal gübreler	2.672	2.171	2.337
3104	Potaslı mineral/kimyasal gübreler	2.958	1.856	2.129
0303	Dondurulmuş balık	1.858	1.966	2.057
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	1.761	1.523	1.968
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	1.191	1.440	1.779

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Rusya'nın İthal Ettiği Başlıca Ürünler (milyon \$)

GTİP	ÜRÜN	2015	2016	2017
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	6.796	6.948	8.395
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	6.335	6.714	8.393
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	839	6.581	8.015
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	5.377	5.717	7.939
8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar	2.558	6.106	6.950
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	6.490	6.027	6.697
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	4.034	3.824	5.097
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	879	1.031	1.999
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	1.527	1.586	1.825
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	1.431	1.424	1.781
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	1.541	1.322	1.739
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	1.575	1.617	1.738
8701	Traktörler	506	694	1.716
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1.297	1.301	1.704
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	1.304	1.274	1.690
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	1.321	1.334	1.561
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb kösele	1.160	1.104	1.545
2818	Suni korendon alüminyum oksit ve hidroksit	1.488	1.326	1.536
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	603	729	1.510
8707	Kara taşıtları için karoserileri	1.078	1.125	1.507

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Dış Ticarete Başlıca Partnerleri

İhracat (Milyon USD)

Ülkeler	2015	2016	2017
Çin	28.335	28.021	38.922
Hollanda	40.198	29.255	35.611
Almanya	15.906	21.258	25.747
Belarus	12.428	14.051	18.425
Türkiye	11.703	13.698	18.221
İtalya	16.204	11.931	13.839
Kore Cumhuriyeti	13.196	10.027	12.345
Kazakistan	10.302	9.427	12.324
Polonya	9.513	9.099	11.578
ABD	8.393	9.426	10.735
Japonya	14.426	9.384	10.501
İngiltere	4.524	6.997	8.747
Finlandiya	6.487	6.535	8.642
Ukrayna	7.163	6.280	7.943
Belçika	6.348	5.741	6.800
Hindistan	4.550	5.313	6.456
Mısır	3.253	3.783	6.217
Fransa	3.067	4.851	5.909
Letonya	6.699	4.844	4.804
Cezayir	1.192	3.966	4.621

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İthalat (Milyon USD)

	2015	2016	2017
Ülkeler			
Çin	35.199	38.087	48.042
Almanya	18.992	19.451	24.228
ABD	11.490	11.066	12.664
Belarus	7.989	9.406	11.768
İtalya	7.934	7.845	10.109
Fransa	5.563	8.492	9.633
Japonya	6.819	6.680	7.761
Kore Cumhuriyeti	4.532	5.113	6.933
Kazakistan	4.275	3.612	4.917
Ukrayna	5.643	3.951	4.912
Polonya	3.840	3.958	4.908
İngiltere	3.700	3.432	4.048
Hollanda	2.927	3.021	3.893
Finlandiya	2.411	2.478	3.696
Çek Cumhuriyeti	2.679	2.767	3.422
Türkiye	4.069	2.148	3.383
Vietnam	2.055	2.465	3.324
Brezilya	2.928	2.523	3.198
İspanya	2.738	2.474	3.126
Belçika	1.869	2.269	2.921

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

SSCB döneminde de Türkiye'nin önemli bir ticaret ortağı konumunda olan Rusya ile ticari ilişkiler 1992 yılında Birliğin dağılmasından sonra da artarak devam etmiştir. Coğrafi yakınlık, Türkiye-Rusya ticari ve ekonomik ilişkilerinin gelişmesinde önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Türkiye-Rusya Dış Ticaret Değerleri (milyon \$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
1997	2.056.542	2.174.258	4.230.800	-117.716
1998	1.347.533	2.154.994	3.502.527	-807.461
1999	586.589	2.371.856	2.958.445	-1.785.267
2000	643.903	3.886.583	4.530.486	-3.242.680
2001	924.107	3.435.673	4.359.780	-2.511.566
2002	1.172.039	3.891.722	5.063.761	-2.719.683
2003	1.367.591	5.451.316	6.818.907	-4.083.725
2004	1.859.187	9.033.138	10.892.325	-7.173.951
2005	2.377.050	12.905.620	15.282.670	-10.528.570
2006	3.237.611	17.806.239	21.043.850	-14.568.628
2007	4.726.853	23.508.494	28.235.347	-18.781.641
2008	6.483.004	31.364.477	37.847.481	-24.881.473
2009	3.202.398	19.450.085	22.652.483	-16.247.687
2010	4.628.153	21.600.641	26.228.794	-16.972.488
2011	5.992.633	23.952.914	29.945.548	-17.960.281
2012	6.680.586	26.625.286	33.305.872	-19.944.700
2013	6.964.209	25.064.214	32.028.423	-18.100.004
2014	5.943.014	25.293.392	31.239.105	-19.347.679
2015	3.588.657	20.401.756	23.990.413	-16.813.099
2016	1.732.954	15.162.386	16.895.340	-13.429.432
2017	2.735.484	19.513.833	22.249.317	-16.778.349

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Türkiye'nin Rusya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (milyon \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017	Değişim 2016/2017 %
0805	Turunçgiller (taze veya kurutulmuş)	293	270	332	23
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	125	108	136	26
0806	Üzümler (taze veya kurutulmuş)	101	4	123	3.044
0809	Kayısı, kiraz, şeftali (nektarin dahil), erik ve çakal eriği (taze)	75	27	108	303
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	64	15	56	262
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb kösele	48	15	47	202
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	55	45	46	4
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	0	0	41	41
0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	34	34	37	10
8302	Adi metallerden donanım, tertibat vb. Eşya	42	33	37	15
8716	Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. İle aksam-parçaları	13	7	35	393
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	21	14	34	138
8403	Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları	25	17	30	81
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	33	20	29	43
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler	35	28	29	3
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	31	30	29	-4
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	27	19	27	40
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	24	18	27	48
4303	Kürkten giyim eşyası, aksesuarları, kürkten diğer eşya	18	13	27	104
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	16	5	26	479
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	24	19	25	29
8480	Metal dökümü için kasalar, plakalar, kalıp modelleri	26	16	24	48
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	16	14	22	59

0703	Soğanlar, şalotlar, sarımsaklar, pırasalar ve diğer soğanımsı sebzeler (taze veya soğutulmuş)	12	0	22	217.860
3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksit-alkid reçineler vb (ilk şekilde)	26	20	22	5
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	21	13	21	66
8507	Elektrik akümülatörleri, separatörleri	8	13	20	46
0808	Balıklar (dondurulmuş)	18	3	20	672
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze veya kurutulmuş)	38	19	19	0
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	20	16	19	16
6006	Diğer örme mensucat	103	4	18	348
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	23	15	18	23
8462	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	14	10	18	79
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	31	28	18	-34
1206	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriği (taze)	16	16	17	5
7412	Bakır boru bağlantı parçaları (rakor, dirsek, manşon gibi)	22	13	17	36
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	15	13	17	31
7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. Den geniş)	16	10	17	65
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	15	8	17	110
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	21	12	16	38

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Türkiye'nin Rusya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (milyon \$)

GTİP	ÜRÜN	2015	2016	2017	Değişim 2016/2017 %
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	9.268	5.202	6.578	26
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.467	2.170	3.289	52
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. Katı yakıtlar	1.134	1.005	1.480	47
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. Fazla	620	564	1.028	82
7207	Demir/alaşımsız çelikten yarı mamuller	582	563	761	35

7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	651	562	684	22
1001	Buğday ve mahlut	693	491	582	19
7601	İşlenmemiş alüminyum	855	618	548	-11
7403	Aritilmiş bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	133	433	540	25
1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	796	726	398	-45
7201	Dökme demir (pik) aynalı demir (kütle, blok vb. İlk şekillerde)	170	97	244	150
7209	Demir/çelik yassı mamul, soğuk haddelenmiş kaplanmış (600mm. Den geniş)	146	146	222	52
1005	Mısır	164	76	171	125
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	134	143	163	14
2302	Hububat ve baklagillerin kepek, kavuz ve diğer kalıntıları	117	127	152	20
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	370	230	134	-42
4412	Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	141	147	118	-20
1206	Ayçiçeği tohumu	12	33	113	243
2814	Saf amonyak/amonyakın sulu çözeltileri	128	89	111	26
7203	Ağırlık; %99, 94 ü demir olan (parça, pellet, vb.) Müstahsallar	96	48	107	121
2306	Bitkisel yağların üretiminden (23.04-05' hariç) arta kalan küspe ve katı atıklar	95	97	87	-10
3102	Azotlu mineral/kimyasal gübreler	129	168	81	-52
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	27	12	77	560
1204	Keten tohumu	17	65	77	18
7801	İşlenmemiş kurşun	31	34	76	124
4002	Sentetik kauçuk, taklit kauçuk, stiren-butadien kauçuğu vb	58	51	76	47
7202	Ferro alyajlar	43	41	75	81
7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde)	0	4	73	1.611
7408	Bakır teller	45	78	70	-11
7225	Alaşımlı çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	102	54	68	24

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

1998 yılında Rusya’da yaşanan ekonomik kriz sonrasında Türkiye-Rusya dış ticaret hacmi önemli ölçüde daralmış, iki ülke arasındaki ticaret 2000 yılından itibaren yeniden ivme kazanmıştır. Diğer yandan Türkiye-Rusya dış ticaretindeki açık ise 1997 yılından itibaren artarak devam etmiştir. Ticaret açığının en önemli nedeni ülkemizin 2000’li yıllarda enerji ihtiyacının önemli bir bölümünü Rusya Federasyonu’ndan sağlama konusunda bir tercih yapmasına rağmen, 18.9.1984 tarihinde S.S.C.B ile imzalanan Doğal Gaz Anlaşması çerçevesinde, doğal gaz karşılığında mal ihracı uygulamasının devam ettirilememesidir. Ülkeye ihracatımızın artırılması için potansiyel Türk ihraç ürünlerinin ülkede yoğun tanıtımı ve tutundurma faaliyetleri önem arz etmektedir.

Ülkemizin Rusya Federasyonu ile dış ticaret hacmi küresel mali kriz nedeni ile 2009 yılında % 39 oranında gerilemiştir. 2009 yılında hem ihracatta hem de ithalatta gerileme gözlenmiştir. Ülkeye ihracatımız % 51, ülkeden ithalatımız ise % 37 oranında düşmüştür. 2010 yılında ülkenin küresel krizin olumsuz etkilerinden çıkmaya başlaması ile birlikte Rusya’ya ihracatımız artmaya başlamıştır. 2010 yılında ülkeye ihracatımızda % 45 artış söz konusudur. Aynı dönemde ithalatımızda ise % 11 oranında artış gözlenmiştir. 2011 yılında ise ülkeye ihracatımız 2010 yılına göre % 29,5 oranında, ülkeden ithalatımız ise % 11 oranında artmıştır. Ülkeye ihracatımız 2012 yılında 2011 yılına göre % 11,5 artarak 6,7 milyar Dolar olmuştur. Aynı dönemde ülkeden ithalatımız ise bir önceki yıla göre % 10,8 artarak 26,6 milyar Dolar seviyesine ulaşmıştır. 2013 yılında ihracatımız 2012 yılına kıyasla % 4,2 artarken, ithalatımız ise % 5,9 oranında daralmıştır. 2013 yılında 18,1 milyar Dolar olarak gerçekleşen dış ticaret açığı bir önceki yıla göre %9,2 azalmıştır. 2014 yılında Rusya’ya ihracatımız ülke ekonomisindeki yavaşlama ve Rublenin değer kaybına bağlı olarak ithalatın daralması nedeni ile % 14,6 oranında düşüş kaydetmiştir. Ülkeden 2014 yılı ithalatımız ise % 0,01 artmıştır.

2016 yılında ihracatımız 1.733.568.570 milyar Dolar (geçen yıla göre yaklaşık % 52 düşüş), ithalatımız 15.160.961 milyar Dolar (geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık %25 düşüş) İki ülke arasındaki ticaret hacmi 2016 yılında geçen yıla göre yaklaşık % 30 oranında azalarak 16,9 milyar dolara düşmüştür.

2017 yılında Rusya’ya ihracatımız, geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık % 58 oranında artarak, 2.735.484 milyar Dolara ulaşmıştır. Aynı dönemde ithalatımız ise yaklaşık % 29 oranında artarak 19.513.833 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde ticaret hacmimiz geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık % 32 oranında artarak 22.249.317 milyar Dolar olmuştur.

4. RUSYA FEDERASYONU'NUN MEYVE SEBZE MAMULLERİ SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 1. Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na Meyve Sebze Mamulleri İhracatı 2017-2018

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
DİĞER MEYVA SULARI	2.478.870	2.341.634	-6%
DONDURULMUŞ MEYVELER	1.870.805	1.974.436	6%
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELERİ SİRKE	694.614	1.622.009	134%
DONDURULMUŞ SEBZELER	439.898	848.419	93%
DOMATES SALÇASI	150.690	253.609	68%
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	262.913	244.580	-7%
KURUTULMUŞ SEBZELER	229.299	169.243	-26%
DONDURULMUŞ KURUTULMUŞ VEYA DİĞER ŞEKİL. MUHAFAZA EDİLMİŞ DİĞER MEYVE VE SEBZELER	109.023	164.440	51%
DOMATES KETÇABI VE DİĞER DOMATES SOSLARI	11.837	131.291	1.009%
DOMATES KONSERVELERİ	128.354	123.098	-4%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	184.260	87.530	-52%
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ	88.557	85.768	-3%
TURUNÇGİL SULARI	19.090	68.759	260%
DİĞER MEYVE KONSERVELERİ	51.909	49.376	-5%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	0	35.451	
GEÇİCİ KONSERVE EDİLMİŞ MEYVELER	0	30.660	
SULAR.BUZ VE KAR	12.677	29.380	132%
ÇEŞNİ.LEZZET VERİCİ KARIŞIMLAR VE SOSLAR	3.175	25.511	703%
BİRA	0	20.288	
BEZELYE KONSERVELERİ DONDURULMAMIŞ	16.630	17.057	3%
FASULYE KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	11.191	3.911	-65%
DOMATES SUYU	0	1.459	
SİRKE	92	1.319	1.328%
PATATES KONSERVELERİ. DONDURULMAMIŞ	0	541	
KARIŞIK HALDEKİ MEYVE VE SEBZE SULARI	0	249	
KİRAZ (VİŞNE DAHİL)KONSERVELERİ. ALKOLLU .ALKOLSÜZ TATLANDIRILMIŞ	0	73	
DİĞER SEBZE KONSERVELERİ. DONDURULMUŞ	4.664	0	-100%
ELMA SULARI	322	0	-100%
GENEL TOPLAM	6.768.870	8.330.091	23%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB)

2017 yılında Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün Rusya Federasyonu'na ihracatı 6,7 milyon dolar olarak gerçekleşirken 2018 yılında değer bazında +%23 artışla 8,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1). Rusya Federasyonu, Türkiye Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün 2018 yılında ihracat yaptığı ülkeler arasında 35. sırada yer almaktadır.

Tablo 2. UMSMİB'nin Rusya Federasyonu'na Yaş Meyve Sebze İhracatı 2017-2018

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
SEBZE.MEYVE.BİTKİ PARÇALARI KONSERVELEİ SİRKELİ	10.364	918.109	8.759%
DONDURULMUŞ SEBZELER	0	761.062	
DONDURULMUŞ MEYVELER	1.364.378	644.648	-53%
GAZLI SULAR.MADEN SULARI VE GAZOZLAR	0	34.904	
DOMATES KONSERVELEİ	56.601	29.614	-48%
DOMATES SALÇASI	0	16.987	
DİĞER MEYVA SULARI	0	9.368	
SULAR.BUZ VE KAR	0	6.143	
TURUNÇGİL SULARI	0	348	
REÇEL.JÖLE.MARMELAT	0	137	
SİRKE	0	35	
GENEL TOPLAM	1.431.343	2.421.355	69%

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB)

UMSMİB'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı 2017 yılında 1,4 milyon dolar, 2018 yılında değer bazında +%69 oranında artışla 2,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. (Tablo 2). Rusya Federasyonu UMSMİB 2018 yılı ihracatında değer bazında sıralamaya göre 15. ülke konumunda yer almaktadır.

Tablo 3. Rusya Federasyonu’nun Ürün Grubu Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (İlk 15 Ürün Grubu)

		2016	2017	2018
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	2.775.152	3.396.603	3.614.846
220421	Diğer şarap ve üzün sırası (durdurulmuş)- muhtevası 2 litre/daha az kaplarda	512.341	751.945	773.172
220820	Muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar : Üzüm şarabı veya üzüm cibresinin damıtılması yolu ile elde edilen alkollü içkiler:	276.372	384.579	363.784
220830	Viskiler	227.939	306.559	324.799
220410	Köpüklü şaraplar	116.590	160.562	195.843
200410	Patatesler: (sirke veya asetik asitten başka usullerle hazırlanmış veya konserve edilmiş, dondurulmuş) (20.06 pozisyonundaki ürünler hariç) :	84.830	103.011	105.480
200799	Reçeller, jöleler, marmelatlar, meyva veya sert kabuklu meyva püresi, meyva veya sert kabuklu meyva pastları (pişirilerek hazırlanmış) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeleri içersin içermesin)	60.967	87.179	101.253
220110	Mineral waters and aerated waters, not containing added sugar, other sweetening matter or flavoured	77.664	87.244	97.583
220890	Ethyl alcohol of an alcoholic strength of < 80% vol, not denatured; spirits and other spirituous ...	73.100	99.351	95.031
200979	Apple juice, unfermented, Brix value > 20 at 20°C, whether or not containing added sugar or ...	96.628	83.512	94.264
200290	Tomatoes, prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid (excluding whole or ...	124.836	103.826	89.799
220429	Wine of fresh grapes, incl. fortified wines, and grape must whose fermentation has been arrested ...	98.932	87.910	79.505
220210	Mineral sular ve gazlı sular	52.699	64.669	77.512
220600	Fermente edilmiş diğer içecekler (elma şarabı, armut şarabı, bal şarabı, sake gibi), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan fermente edilmiş içeceklerin karışımları ve fermente edilmiş içeceklerle alkolsüz içeceklerin karışımları:	46.492	57.471	68.368
200899	Diğer meyve, yemiş, bitki parçaları konserveleri	43.978	47.849	63.914
220860	Vodka	40.625	61.551	58.749

Kaynak: Trademap

Trademap verilerine göre Rusya Federasyonu’nun 6’lı GTİP bazında Toplam Meyve Sebze Mamulleri ithalatı 2016 yılında 2,7 milyar dolar, 2017 yılında 3,3 milyar dolar ve 2018 yılında 3,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Rusya Federasyonu’nun Ülke Bazında Başlıca Meyve Sebze Mamulleri İthalatı (1000 USD) (30 Ülke)

	2016	2017	2018
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
Dünya	2.775.152	3.396.603	3.614.846
İtalya	291.631	400.980	417.322
Fransa	293.311	378.437	405.415
Çin	305.957	308.374	316.168
Gürcistan	152.245	179.992	247.923
Birleşik Krallık	173.097	234.493	241.857
İspanya	196.726	234.655	227.228
Ermenistan	147.890	213.452	198.654
Belarus	89.287	97.925	158.467
Polonya	104.731	119.032	102.841
Hollanda	90.871	86.511	99.101
Amerika Birleşik Devletleri	64.585	82.179	94.940
Almanya	69.093	70.334	78.618
Tayland	41.336	55.044	72.511
Brezilya	66.944	65.057	68.638
İrlanda	37.824	55.240	60.219
Sırbistan	31.624	49.710	58.367
Şili	55.873	66.211	57.971
Güney Afrika	37.521	45.490	50.494
Hindistan	32.469	38.593	49.074
Litvanya	33.580	35.811	39.728
Meksika	29.959	36.683	38.776
Mısır	7.716	16.367	30.036
Moldova Cumhuriyeti	19.096	27.445	29.098
Macaristan	28.849	20.644	28.117
Portekiz	19.184	23.426	27.696
Ukrayna	25.133	32.736	26.982
Vietnam	21.499	27.556	26.680
Finlandiya	21.499	29.784	26.268
Özbekistan	22.217	34.580	26.105
Avusturya	29.575	21.280	25.786
Türkiye (39. sıra)	4.498	9.058	12.603

Kaynak: Trademap

Trademap verilerine göre 6’LI gtip bazında Rusya Federasyonu’nun 2018 yılında başlıca Meyve Sebze Mamulleri ithalatı yaptığı ülkeler; Ekvador, Türkiye, Çin, Azerbaycan, Mısır, Fas, Sırbistan ve İsrail’dir (Tablo 4).

5. İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Rusya Federasyonu'nda ticari bağlantıların yapılmasında kişisel görüş, intibalar önemli yer tutmaktadır. Ticari faaliyette bulunan şirketlerin mali durumu ve güvenilirliği konusunda bilgi teminine yönelik bir veri tabanı mevcut değildir. Rusya Federasyonu'nda ticari faaliyette bulunmak için Ticaret ve Sanayi Odalarına kayıt mecburiyeti yoktur. Rus firmaları Odalarına kayıt olmaksızın faaliyet gösterebilir. Bu nedenle, firma güvenilirliği konusunda büyük firmalar hariç kişisel görüşler önemlidir.

Ticari kontratlarda anlaşmazlıklarda çözüm yolu belirtilmelidir. Ancak, ticari ilişkilerin anlaşmazlıkla sonuçlanması ve yabancı firmanın mahkeme kararı ile haklı bulunması durumunda bile uygulamada takip hukukunun etkin olmaması nedeniyle alacakların tahsili mümkün olamayabilmektedir. Bu nedenle, mal bedelini garanti altına alacak ödeme sistemlerine dış ticarete ağırlık verilmelidir.

Ticari kontratların yapılmasında karşılıklı kişisel ilişkiler önemlidir. Konsinye satış yapan firmalarımızın mal bedellerini tahsilde problemle karşılaştıkları görülmektedir.

Ticari ve mali mevzuatın karmaşık olması nedeniyle problemlerle karşılaşılacağı dikkate alınarak, gerekli konularda danışmanlık hizmeti alınmalıdır.

Rusya Federasyonu'ndaki tüccarlar, yabancı firmaların Rusya Federasyonu'nda temsilcilik veya deposunun olup olmadığı hususuna ağırlık vermekte, küçük ve orta çaplı Rus tüccarlar sermayeleri oranında bu depolardan mal temini yoluna gitmektedirler. Doğrudan ithalat ise bu tür tüccarlarca tercih edilmemektedir.

Ülke koşullarına hakim, Rusça-Türkçe çeviri yapan tercüman veya yerel personel kullanılmasında fayda görülmektedir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Hizmet, hususi ve umuma mahsus pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik Pasaport hamilleri 90 gün süreyle vizeden muaftır.

Geçerli pasaporta sahip Türk vatandaşlarının pasaport dışında başka herhangi bir belge ibraz etmesine gerek olmamakla birlikte, pasaport geçerlilik süresinin asgari 30 gün olması gerekmektedir.

Rusya Federasyonu mevzuatı gereği, Rusya'ya seyahat etmek isteyen vatandaşlarımızın "göç kaydının" 7 iş günü içinde yapılması gerekmektedir. Bu çerçevede, ziyaretçiyi kabul eden tarafın (otel, yanında konaklanacak aile veya şahıs vb.) bildirimde bulunması gerekmektedir. Bildirim posta yoluyla ya da doğrudan Federal Göç Kurumu birimlerine yapılabilir. Rusya içinde bölge değişikliği durumunda yeniden başvuru gerekmektedir.

Türk vatandaşları çalışma, ikamet, aile birleşimi, öğrenim, eğitim, ilmi araştırma ve

montaj-bakım-onarım gibi özel meşruhatlı seyahatlerinde Rusya Federasyonu'nun ilgili temsilciliklerinden alınacak vizeye tabidirler.

Resmi Tatil Günleri ve Çalışma Saatleri

1-2 Ocak: Yeni Yıl

7 Ocak: Ortodoks Yeni Yılı

8 Mart: Uluslararası Kadınlar Günü

1-2 Mayıs: İşçi ve İlkbahar Bayramı

9 Mayıs: Zafer Bayramı

12 Haziran: Bağımsızlık Günü

7 Kasım: Milli Uzlaşma Günü

12 Aralık: Anayasa Bayramı

Rusya Federasyon'unda, resmi tatil günleri cumartesi ve pazara denk gelirse, bir sonraki iş günü tatil olmaktadır. Çalışma saatleri Pazartesi-Cuma 09.00-18.00. Bankalar da genellikle 09.00-18.00 arasında açık bulunmaktadır. Bazı bankalar (Sberbank dahil) Cumartesi günleri 09.00-13.00 arasında çalışmaktadır. Posta ofisleri, hafta içi 08.00-19.00 arasında, hafta sonları (Cumartesi) 10.00-14.00 arasında açık bulunmaktadır.

Haftalık çalışma saati ortalama 40 saattir.

Telefon Kodları

Ülke Kodu : + 7

Rusya içinde şehirlerarası görüşmeler için 8 ile hat alınmaktadır.

Moskova: 495 veya 499

St. Petersburg: 812

Kaliningrad: 0112

Irkutsk: 3952

Magadan: 41322

Krasnoyarsk: 3912

Murmansk: 8152/81522

Nizhniy Novogorod: 8312

Novorossisk: 86134

Novosibirsk: 3832

Samara: 8462

Vologda: 81722

Vologograd: 8442

Vladivostok: 4232

Saat Farkı

Rusya'nın yerel saati Türkiye yerel saatinden bir saat ileridir.

GENEL DEĞERLENDİRME VE ÖNGÖRÜLER

Rusya Federasyonu'nun ithalatında tüketim mallarının ağırlığı devam ettiği sürece ülkemiz menşeli tüketim mallarına bu pazarda ihtiyaç duyulması beklenilmektedir. Ülkemiz menşeli ürünler Rusya pazarında fiyat ve kalite olarak rakiplerine göre avantajlı konumda bulunmaktadır. Ülkemizin coğrafi konumu da diğer ülkelerle rekabet açısından, ülkemizi avantajlı duruma getirmektedir.

Moskova, St. Petersburg gibi büyük kentlerde artan harcanabilir gelir ve bölgelerin önemli kentlerindeki büyüme tüketim malları ihracatı bakımından önemli fırsatlar sunmaktadır. Özellikle otomotiv ve otomotiv yan sanayi, bilgisayar donanım ve yazılımları, kozmetik ve kişisel bakım ürünleri, inşaat malzemeleri, ev tekstili, iş ve maden makineleri, tıbbi malzeme ve ekipmanlar, ilaç, tekstil ve hazır giyim, deri ve kürklü giyim, ayakkabı, yaş meyve-sebze, gıda sanayi ürünleri gibi sektörlerde potansiyel bulunmaktadır.

Firmalarımız için Moskova ve St. Petersburg haricindeki bölgelerde de önemli pazar fırsatları bulunmakta olup, bu fırsatların firmalar tarafından araştırılmasında yarar bulunmaktadır.

Artan tüketim ve değişen tüketim alışkanlıklarına bağlı olarak "franchising" de ülkede giderek yaygınlaşmaktadır.

Rusya pazarında başarı sağlayan firmalarımızın ortak özellikleri pazara uzun vadeli bir bakış açısı ile yaklaşmak, ülkede ofis, depo, mağaza kurmak sureti ile bir dağıtım ağı oluşturmak, ülke koşullarına hakim, vasıflı yerel personel istihdam etmek olmuştur. Firmalarımızın ülkeye yönelik ihracat planlarını hazırlarken bu faktörleri göz önünde bulundurmaları, sabırlı olmaları ve ürünlerine en uygun yaklaşımı belirlemek üzere pazarda araştırma gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
2. Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.